

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
Olimpiada de Istorie
Etapa Națională
Sibiu, 2013

Clasa a VIII-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru este de trei ore.**

SUBIECTUL I (40 puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „Principatele dunărene au fost, așadar, scoase de sub condominiul ruso-turc și, rămânând sub suzeranitatea Porții, au fost puse sub regimul garanției colective a celor șapte puteri [...]

Tratatul de pace de la Paris (1856) a mai stabilit consultarea populației celor două principate în privința statutului și a organizării lor. Divanurile ad-hoc, alese în 1857, au cerut unirea Moldovei și Țării Românești într-un singur stat numit România, cârmuit de un prinț aparținând unei dinastii europene și beneficiind de autonomie și neutralitate.

Cererea domnului străin, care, astăzi, poate nedumeri, era determinată de dorința de a pune capăt luptelor pentru domnie între familiile boierești, lupte folosite de marile puteri vecine pentru a interveni în afacerile interne ale principatelor.[...]

Opoziției marilor puteri europene, românii din principate le-au răspuns cu un act de mare abilitate politică. Întrucât Convenția de la Paris nu interzicea explicit alegerea aceleași persoane ca domn în ambele principate, unioniștii l-au ales pe colonelul Alexandru Ioan Cuza ca domn al Moldovei (5 ianuarie 1859), apoi și al Țării Românești (24 ianuarie 1859).”

(Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*)

B. “De aceea, acțiunea de propagandă românească, cu centrul în Franța, a cuprins aproape întreaga Europă. Astfel, la sfârșitul Războiului Crimeii (1853-1856) – când marile puteri europene ajutaseră Turcia să învingă Rusia – în timpul tratatelor de pace purtate la Paris, Franța a cerut unirea Țărilor Române sub un principe străin . Problema românească devenise în acest fel o problemă internațională. S-au opus vehement Turcia – putere suzerană – și Austria – care stăpânea multe provincii cu majoritate românească -, iar Anglia nu s-a pronunțat. S-a decis, prin tratatul de pace din 1856, consultarea locuitorilor celor două țări, trecerea Moldovei și Țării Românești (de sub tutela Turciei și Rusiei) sub garanția colectivă a celor șapte mari puteri [...].și retrocedarea către Moldova a trei ținuturi din sudul Basarabiei [...]

Consultarea locuitorilor celor două țări urma să se facă prin două adunări alese ale tuturor categoriilor sociale din Moldova și Țara Românească. ”

(Ioan Aurel Pop, *Istoria românilor*)

C. „La 7/19 și 9/21 octombrie 1857, divanurile ad-hoc au adoptat, fiecare, programul unionist, cerând Unirea, prinț străin, deplina respectare a autonomiei și, de asemenea, o adunare legislativă ,<în care să fie reprezentate toate interesele nației> - la Iași – ori <întocmită pe o bază electorală largă, încât să reprezinte interesele generale ale populației române> - la București. [...]

În vara anului 1858 s-a întrunit, la Paris, conferința puterilor garante, care, în baza raportului comisiei de informare, dar și a lucrărilor celor două adunări ad-hoc, trebuia să elaboreze un Statut fundamental menit a lua locul Regulamentelor organice. Convenția de la Paris din 7/19 august 1858 – convenție internațională, dar și statut fundamental de organizare pentru cele două țări – a fost rezultatul dezbaterilor conferinței. [...]. Oricum, prin Convenție se acorda o

organizare modernă celor două principate. Deosebit de important era articolul 46, care, stabilea că <moldovenii și valahii vor fi toți deopotrivă înaintea legii, înaintea contribuției și primiți deopotrivă în funcțiile publice>. ”

(Dan Berindei, *Secolul al XIX-lea*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Selectați din sursele A, B și C câte o informație asemănătoare referitoare la organizarea internă a Principatelor Române. **6 puncte**
2. Menționați pe baza sursei B o atitudine a Marilor Puteri față de “problema românească”, susținând-o cu două informații din această sursă. **7 puncte**
3. Menționați din sursele A și B câte o informație referitoare la statutul Principatelor stabilit de puterile europene prin Tratatul de la Paris. **4 puncte**
4. Formulați, pe baza surselor A și C o opinie referitoare la rolul Convenției de la Paris în evoluția Principatelor, susținând-o cu câte o informație din aceste surse. **10 puncte**
5. Formulați pe baza surselor A, B și C o opinie referitoare la rolul românilor în evenimentele din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, susținând-o cu câte o informație selectată din fiecare sursă dată. **13 puncte**

SUBIECTUL II (50 puncte)

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

„A fost însă nevoie de o dezvoltare cu adevărat explozivă a geto-dacilor, înainte de toate de o creștere [...] economică și social-politică, pentru ca aceștia să revină după o lungă eclipsă pe primul plan al istoriei regionale și europene [...] pe la mijlocul secolului al II-lea î.Hr. ”

(*Istoria românilor*)

„Treptat, acești locuitori daco-romani și protoromâni și-au schimbat fundamental, sub influența noilor împrejurări, modul de viață. [...] Orice popor sau grup etnic, odată format și conștient de identitatea sa comunitară, are nevoie și de instituții care să-i organizeze, să-i conserve și să-i garanteze existența. O astfel de instituție importantă este statul. ”

(Ioan Aurel Pop, *Istoria românilor*)

„În răstimpul de peste trei sute de ani [...] strămoșii noștri și-au continuat – sub cnezii și voievozii lor – viața de plugari și de păstori pe care o apucaseră din vechi și care a fost întotdeauna temeiul băștinașilor legați de Carpați și de Dunăre.”

(Constantin C Giurescu, *Istoria românilor*)

Pornind de la aceste surse, rezolvați următoarea situație-problemă: **Este civilizația medievală din spațiul românesc asemănătoare civilizației antice din spațiul carpato-dunărean?** În elaborarea răspunsului aveți în vedere:

- menționarea a două caracteristici ale civilizației geto-dace;
- prezentarea unui fapt istoric referitor la integrarea daco-geților în lumea romană;
- precizarea unei asemănări și a unei deosebiri în procesul de constituire a statelor medievale din spațiul românesc;
- prezentarea a două fapte istorice referitoare la acțiunile voievozilor români din secolele al XV-lea și al XVI-lea;
- formularea unei opinii referitoare la situația-problemă dată și susținerea acesteia prin prezentarea a două fapte istorice.

Notă!

Se punctează și **utilizarea limbajului istoric adecvat, structurarea răspunsului, evidențierea relației cauză-efect, respectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice și încadrarea în limita de spațiu precizată**

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapa Națională
Sibiu, 2013

Clasa a VIII-a

BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

NU SE ACORDA PUNCTAJ INTERMEDIAR

SUBIECTUL I:

1. **Câte 2 puncte** pentru selectarea din sursele A, B și C a oricărei informații asemănătoare referitoare la organizarea internă a Principatelor Române; (2px3=6p)
2. **3 puncte** pentru menționarea, pe baza sursei B a atitudinii Marilor Puteri față de "Problema românească";
Câte 2 puncte pentru selectarea oricăror două informații care susțin atitudinea menționată; (2px2=4p)
3. **Câte 2 puncte** pentru menționarea pe baza surselor A și B a oricărei informații referitoare la statutul Principatelor Române stabilit de puterile europene, prin Tratatul de la Paris; (2px2=4p)
4. **4 puncte** pentru formularea, pe baza surselor A și C a unei opinii referitoare la rolul Convenției de la Paris în evoluția Principatelor;
Câte 3 puncte pentru selectarea informațiilor din sursa istorică dată. (3px2=6p);
5. **4 puncte** pentru formularea, pe baza surselor A, B, C a oricărei opinii referitoare la rolul românilor în evenimentele din a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
Câte 3 puncte pentru selectarea oricărei informații din fiecare sursă, care susține opinia menționată; (3px3=9p)

Total 40 puncte

SUBIECTUL AL II-LEA:

Informația istorică – 40 de puncte distribuite astfel:

- **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două caracteristici ale civilizației geto-dacice; (2p X 2 = 4p)
- **2 puncte** pentru menționarea oricărui fapt istoric referitor la integrarea geto-dacilor în lumea romană;
3 puncte pentru prezentarea faptului istoric menționat, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici;
Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la faptul istoric menționat;
- **Câte 3 puncte** pentru precizarea unei asemănări și a unei deosebiri în procesul de constituire a statelor medievale din spațiul românesc (3p x 2 = 6p)
- **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două fapte istorice referitoare la acțiunile voievozilor români din secolul al XV-lea și al XVI-lea; (2p x 2 = 4p)
Câte 3 puncte pentru prezentarea fiecărui fapt istoric menționat prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici; (3p x 2 = 6p)
Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la faptul istoric menționat;

- **5 puncte** pentru formularea unei opinii referitoare la situația-problemă dată;
- **Câte 2 puncte** pentru menționarea fiecărui fapt istoric, care susține opinia formulată; (2p X 2 = 4p)
- **Câte 3 puncte** pentru prezentarea fiecărui fapt istoric menționat prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici; (3p x 2 = 6p)
- Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la fiecare fapt istoric menționat;

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 10 puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru **structurarea textului** (introducere - cuprins - concluzii);
1 punct pentru introducere/cuprins; cuprins/concluzii;
0 puncte pentru text nestructurat;
- **3 puncte** pentru evidențierea relației cauză-efect, astfel încât compoziția să probeze înțelegerea procesului istoric;
1 punct pentru prezența parțială a relației cauză-efect;
0 puncte pentru lipsa relației cauză-efect;
- **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice;
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
0 puncte pentru nerespectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
- **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric**;
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric;
0 puncte pentru lipsa limbajului istoric;
- **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**;
0 puncte pentru nerespectarea limitei de spațiu.

Total 50 puncte

Total test 90 de puncte.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Total 100 puncte